

Глас Васојевића

БРОЈ 7 • БЕОГРАД, 0 ПЕТРОВУ ДНЕ 1997

Андријевица

Бурђеве стубови код Берана

ВАСОЈЕВИЋКО КОЛО

Никола Први Петровић Његош

Сва су зеља више-мање
при стубуцима од кујуса
или шибейна, или крива,
ил' предуга, или куса;

Васов траг је једрог здравља,
лијеијех црџа лица;
он је стубожер Рашкој земљи
и киџна јој перјаница.

Хеј, Васова крви чиста,
слобода ње скуџо стубе,
од када њи Данилова
рука први барјак даде!

Али њвоје простије жрџиве
када си се прославила
и кад в'јенац неумрли
на Коџу њи џлеџе вила!

Ах, какве си дивоџнике
изгубила на Будимље;

колико си виџезова
сахранила на Полимље!

А колико и колико
Руговаца и Плављана,
и лакијех Малисора
и хајдука Гусињана

убиле су џушке џвоје
наоколо око џебе! –
Десеџ џуџа, чиста крви,
џи осветџи сама себе!

Лила си се на све стубране
гдје је преша књазу била;
Невесиње и до Вучји,
и Пиву си најџоџила!

Од Ријеке Црнојеве
до Биора и Јавора:
стубизала си чак до Скадра
и обала џлавог мора.

Миљанов џе мегдан осџаџи'
и Мехмеда Али-џаше
да се прџча у далеке
нараџџаје млађе наше.

На Буковој Пољани џе
војводина луча сјаџи,
док бојеви не прџкину,
док с јунаком јунак раџи...

Хиљаду би виџезова
број досега' џокојникâ,
џогинулих џо држави
и око ње убојникâ.

Све унука стубарог Васа,
прџгаоца огња жива,
досџојнијех да уз гусле
име им се џоменеџва.

Крви, крви, дивна крви,
џи нијеси исџрџљена;
џебе и још досџа има,
џи си бујна и ваџрена!

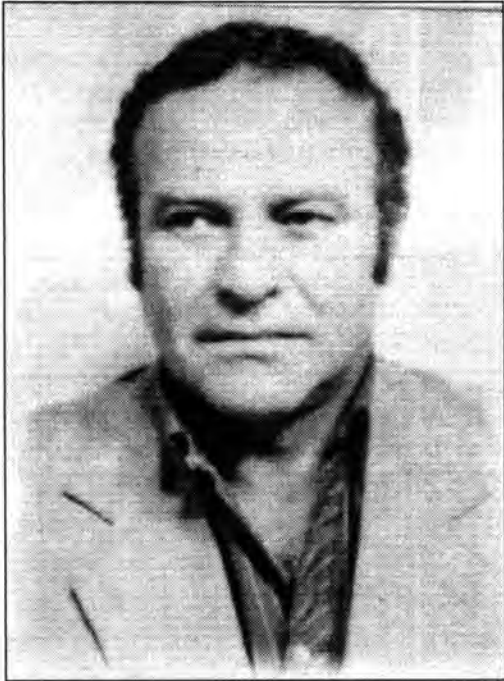
Као сузе рујне зоре,
џџо каџају на цвијеђе,
свијежа си – џа се сџремај
још прџпрџеџи' жрџиве веђе.

На џуџу си од џохода,
искушења чекају џе;
до Јавора и Вардара
заробљени ваџају џе;

да џеш џамо барјакџарџи'
Данилу си ријеч дала –
а до сад си исџунила,
џџо си коме обеђала!

(Цјелокујна дјела Николе Првог Петровића Његоша,
књига прва: Пјесме, Цетиње, 1969, 305-307)

НОВИ ЧЛАНОВИ ПОЧАСНОГ

**ПРИМАРИЈУС ДР
РАСЛАВ БАБОВИЋ**

РАСЛАВ БАБОВИЋ је рођен 30. јануара 1936. године у Петњику код Берана у сељачкој породици, од оца Милутина – Славка и мајке Милице, рођене Ацић, који су имали осморо дјеце – четири ћерке и четири сина.

Основну школу је завршио у родном селу, а Вишу реалну гимназију у Беранама. Био је одличан ђак, са афинитетом према хуманитарним наукама. Медицину је завршио у Београду, као и специјализацију из опште хирургије.

Увијек је радио у Беранама, од марта 1963. године до данас. Налази се на дужности начелника хируршке службе од 1972. године.

Примаријус је постао 1980. године. Завршио је неколико пост-дипломских течајева и специјализацију спортске медицине.

Објавио је преко 60, а изложио близу 80 радова и саопштења. У стручном раду захватио је широк дијапазон хируршке дјелатности, што је условљавала позиција ове службе у провинцијским условима рада. Поред опште хирургије, гдје је највише радио, а посебно на операцијама чира желуца, радио је све врсте повреда, „од главе”, укључујући њено отварање, преко грудног коша, костију, крвних судова – „до пете”. Било је изузетно деликатних, опасних и високо котираних оперативних захвата.

Кроз Бабовићева стручна саопштења обрађена је хируршка патологија не само овог краја већ и сусједних општина.

Организатор је бројних састанака хирурга Србије и Црне Горе, који су се наизменично одржавали у Беранама и на Златибору. Био је активан у Друштву љекара Црне Горе и био је на руководећим положајима, почев од председника Подружнице за Беране, Плав и Рожаје у два мандата до члана Суда Љекарске коморе, што је и сада.

Радио је у Црвеном крсту и на заштити спортиста, а био је предавач више година на стручним семинарима.

Био је члан Управног одбора Друштва за науку, умјетност и културу „Полимље”, члан и секретар Редакције часописа „Токови”, затим члан Издавачког савјета листа „Слобода”, Савјета стручног часописа „Медицински записи”, многих стручних комисија, председник Црквеног одбора и комисије за вјерска питања у Беранама.

Одборник је Скупштине општине Беране.

Добитник је Завичајне награде Берана „21. јул”, Ордена рада са сребрним зрацима, Дипломе Савеза љекарских друштава Југославије и Друштва љекара Црне Горе, Дипломе Српског љекарског друштва – Хируршке секције, Златне значке Црвеног крста и више диплома и признања из области спортске медицине и безбједности саобраћаја.

Члан је Вукове задужбине.

**МР БОРИВОЈЕ (МИЛУНОВ)
ВУКИЋЕВИЋ**

БОРИВОЈЕ ВУКИЋЕВИЋ је рођен 2. фебруара 1929. године у Улцињу.

Школовање

Основну школу завршио је у Цетињу, гимназију у Беранама, Правни факултет у Београду, а магистрирао је у Загребу са одличним успехом.

Кретање у служби

У Пријепољу:

Приправник у Окружном јавном тужилаштву, заменик среског јавног тужиоца, општински јавни тужилац.

У Пожаревцу:

Општински јавни тужилац, председник Основног суда удруженог рада Подунавског региона (Пожаревац, Смедерево).

У Београду:

Судија Суда удруженог рада Србије, заменик председника суда удруженог рада Србије, судија Савезног суда, председник Управног одељења Савезног суда, заменик председника Савезног суда и председник Савезног суда (на овој се дужности и сада налази).

Друштвенополитичка активност

У Пријепољу:

Одборник Скупштине општине Пријепоље, срески одборник у Титовом Ужицу, председник Комисије за награде и одликовања СО Пријепоље, председник Управног одбора ђачког интерната, председник Извршног одбора ССРНЈ, члан Општинског комитета СКЈ, професор на Вишем административном курсу (ранг Више управне школе), професор Гимназије.

У Пожаревцу:

Члан Општинског комитета, председник Комисије за политички систем Међуопштинске конференције СК за Подунавски регион, предавач на Радничком универзитету.

Признања за успешан рад и остварене резултате

Два ордена рада и Орден заслуге за народ, три новчане награде Савезног извршног већа, седам похвалница радних организација, Статуа општине Смедерево, Октобарска награда града Пожаревца, две новчане награде у Суду и захвалница за успешну сарадњу са Основним судом удруженог рада у Битољу.

Радови објављени у посебним књигама или стручним часописима
Криминалитет затвореника у КПД „Забела”, Актуелни проблеми остваривања уставности и законитости, Место и улога судства у друштвеној хијерархији, Десет година Суда удруженог рада у Пожаревцу (монографија), Педесет година Савезног суда (1945–1995).

Хоби

Писање прозе и поезије.

ПРЕДСЈЕДНИШТВА УДРУЖЕЊА ВАСОЈЕВИЋА

**ПРОФ. ДР МИОДРАГ
ЗЕЧЕВИЋ**

МИОДРАГ ЗЕЧЕВИЋ је рођен 1. 5. 1939. године у Виницкој код Берана. Гимназију је завршио у Беранама.

Завршио је Економски факултет у Београду 1961. године, постдипломске студије „Међународни економски односи“ на Економском факултету у Београду 1964. и докторирао на Економском факултету у Београду 1972. на теми „Економска ефективност инвестиција“.

ПРОФЕСИОНАЛНА И НАУЧНА АКТИВНОСТ

1961–1965: Југословенска банка за спољну трговину (кредитни и девизни послови).

1966–1968: Удружена београдска банка, Београд, директор сектора кредита.

1968–1972: Удружена београдска банка, помоћник генералног директора Банке.

1972–1976: директор Београдске банке, Париз, са дјелокругом активности Француска, Италија, земље Бенелукса, Швајцарска и Шпанија.

1976–1978: Народна банка Југославије, Београд, генерални директор.

1978–1986: Удружена београдска банка, Београд, потпредседник.

1986: Француско-југословенска банка, Париз, генерални директор (на овој дужности је и сада).

1964–1986: као професор држао предавања на Вишој економској школи и постдипломским студијама на економским факултетима у Београду, Суботици, Ријеци, Сарајеву, Скопљу и на Правном факултету у Београду из области међународних економских односа и банкарства.

1986–1988: по позиву држао предавања на Економском факултету у Паризу.

Објавио 5 књига из области међународних економских односа, инвестиција и банкарства и преко 360 научних радова и чланака.

1978–1986: експерт Уједињених нација за индустријски развој (УНИДО), Беч.

1978–1986: члан Научноистраживачког савета Народне банке Југославије и Научноистраживачког савета Удружења банака Југославије, Београд.

Говори француски, енглески и руски.

ПОЛИТИЧКА АКТИВНОСТ

Био је члан СКЈ од 1957. до 1990. године, а од 1990. је члан Социјалистичке партије Србије. Члан је Организације резервних официра Југославије (резервни је капетан I класе). Био је члан Управе Фудбалског клуба „Партизан“.

Одликован је са више југословенских одликовања, од којих је најзначајнији Орден Републике.

Председник Француске господин Франсоа Митеран одликовао је Миодрага Зечевића високим одликовањем ВИТЕЗ ЛЕГИЈЕ ЧАСТИ за унапређење француско-југословенске сарадње.

Члан је Удружења носилаца Легије части у Паризу.

Од 1972. је, као члан југословенских делегација, учествовао у раду бројних међународних конференција и мјешовитих државних комитета Југославије са земљама Европе, Африке, Америке и Азије.

ПОРОДИЧНО СТАЊЕ

Миодраг Зечевић је ожењен и има двоје дјеце:

– сина Слободана (завршио Правни факултет на Сорбони и магистрирао на Факултету за интернационални менаџмент у Београду), који живи и ради у Београду;

– ћерку Наташу (завршила Правни факултет на Сорбони), која живи и ради у Лондону.

**ПРОФ. ДР БОЖИНА Н.
РАДЕВИЋ**

БОЖИНА РАДЕВИЋ је рођен 23. 8. 1938. године у Беранама.

Реалну гимназију је завршио у родном граду 1957. године.

Медицински факултет у Београду завршава 1962. године и стиче звање доктора медицине.

Приправнички стаж обавља у болницама у Беранама и Подгорици и на Медицинском факултету у Београду.

Од 1965. до 1970. године ради као клинички лекар и специјализира општу хирургију у болници у Беранама, Медицинском центру у Тузли и на Војномедицинској академији у Београду.

Завршни испит из опште хирургије дао је 1970. године на Војномедицинској академији у Београду.

Специјализацију из области кардиоваскуларне хирургије завршава на Институту клиничке и експерименталне медицине у Прагу (две године).

У периоду од 1988. до 1990. године усавршава се из области васкуларне хирургије и трансплантације органа на Оксфорду и у Лондону.

Своје даље усавршавање наставља у Хјустону из области кардиоваскуларне хирургије, у периоду од 1989. до 1990. године, а на Медицинском факултету и клиникама у Хановеру ради на трансплантацији органа 1995. године.

Бојина Радевић је учествовао у многим истраживачким пројектима:

- 1975–1977 – Значај протока за реконструкцију крвних судова, ИКЕМ, Праг;
- 1986, 1990 – Prostaglandin/Poprost, европски пројекат са Шерингом;
- 1975–1977 – докторска дисертација, Утицај протока на промене и дугорочну прогнозу аутовенског бајпаса у артеријском систему, одбрана 1977, Медицински факултет Сарајево;
- 1994, 1995 – Експериментална трансплантација јетре, ВМА Београд;
- 1994, 1995 – Пројекат Института за КВБ „Дедиње“, ИКВБ „Дедиње“;
- 1994–1997 – Трансплантација органа – јетра, срце, панкреас, црево, ИКВБ „Дедиње“.

Бојина Радевић је радио као хирург на Хируршкој клиници у Тузли од 1967. до 1993. и на Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ у Београду од 1993. до 1997. године.

Од 1978. до 1993. године ради као професор Универзитета на Медицинском факултету и на Хируршкој клиници у Тузли.

Бојина Радевић је у својој професионалној каријери добио низ диплома:

- 1962 – диплому Медицинског факултета;
- 1970 – диплому специјализације опште хирургије;
- 1976 – диплому специјализације васкуларне хирургије;
- 1977 – диплому о одбрани докторске дисертације.

Поред ових диплома, добио је и многа признања, као што су следећа: 1978 – одлука о избору за ванредног професора на Медицинском факултету у Тузли;

1980 – одлука о избору за начелника Хируршке службе, односно Клинике Клин. МЦ Тузла;

1981 – одлука о избору за руководиоца Хируршке катедре на МФ Тузла;

1985 – одлука о избору у звање редовног професора за предмет Хирургија са ратном хирургијом МФ Тузла;

1989 – одлука о именовању за декана Медицинског факултета у Тузли;

1991 – одлука о именовању за декана Медицинског факултета у Тузли, други мандат;

1993 – решење о избору за главног хирурга клинике „Дедиње“;

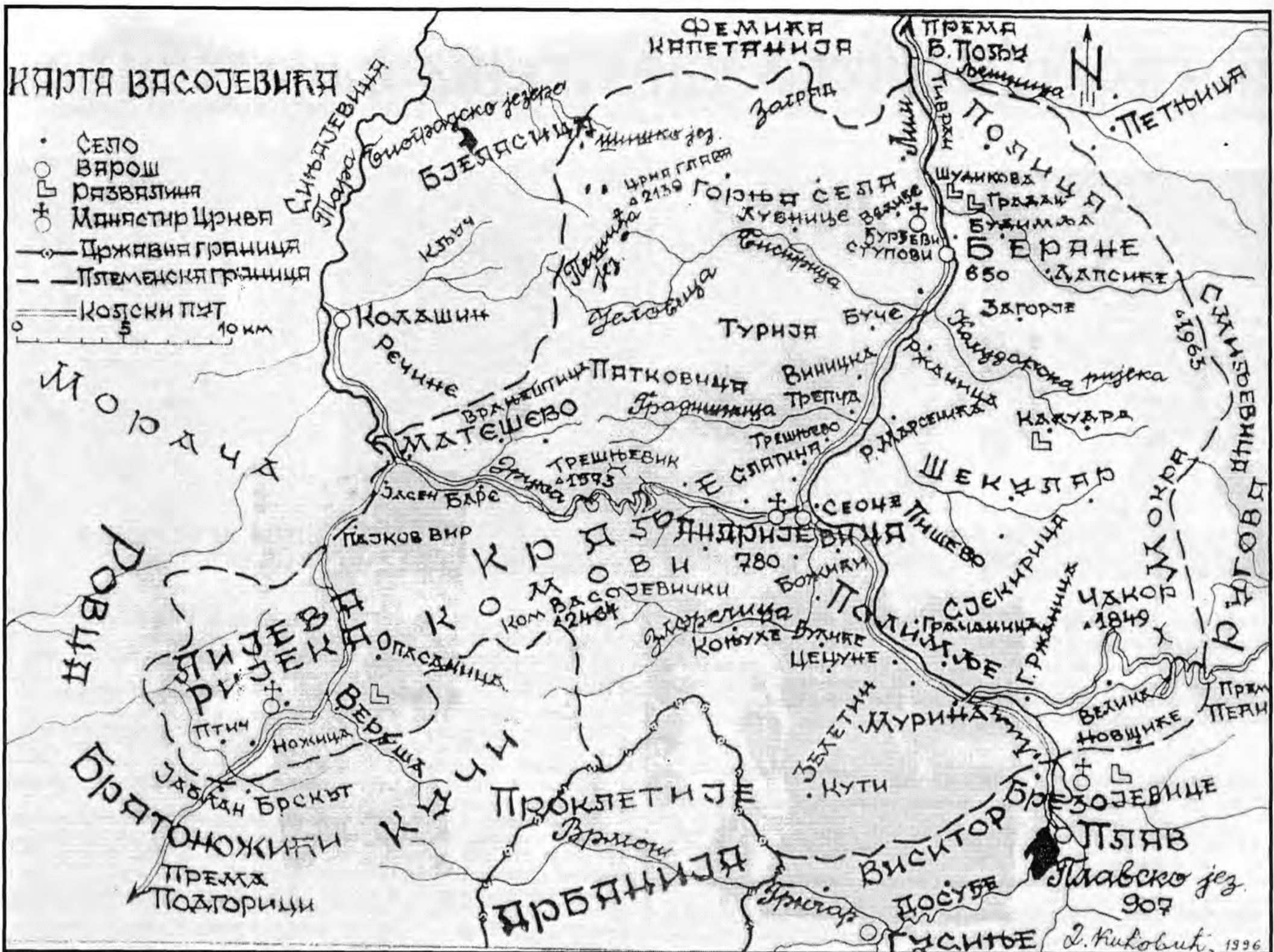
1995 – решење за избор начелника службе за трансплантацију органа;

1996 – решење о именовању и постављењу за управника Клинике за хирургију ИКВБ „Дедиње“.

Бојина Радевић је члан многих удружења, као нпр.:
● Српског лекарског друштва;
● Хируршке секције СЛД;
● Интернационалног удружења ангиолога;
● Европског удружења за трансплантацију јетре.

Области којима се Радевић посебно бави и за које су везана његова интересовања: васкуларна хирургија, трансплантација органа, хирургија јетре и хирургија панкреаса.

Објавио је преко сто научних и стручних радова и две књиге.

ВАСОЈЕВИЋИ - СТОЖЕР СРПСТВА

Из целокупне прошлости Васојевића, види се да су они стално тежили ка Србији, којој су жељели да се ослободи Турака и у чему су јој и помагали. Затим, када је Србија постала слободна, ранија политичка тежња појачана је економским условима. Почели су да траже и набављају у Србији храну за себе и своју стоку. Други, опет, немајући услова за живот код куће, сасвим су се преселили.

Некако у исто вријеме и Црна Гора се почела оглашавати својим побједима над Турицима. Њој су се прикључила сва племена, територија сва до Васојевића. Тада су многи из овога племена почели одлазити на Цетиње, гдје су и налазили потпуну слободу и српски понос. Била је то припрема за њихово прикључење Црној Гори.

Тада су Васојевићи већ имали војводе који су размишљали о ослобођењу свога племена од Турака. Онда се појавио изузетан човјек, игуман манастира Бурђеви ступови - Мојсије, човјек изузетне памети, снажнога духа, предузимљив и одлучан. Користећи свој огроман утицај у племену (он је био Мисмановић), које је од тада давало игумане овога манастира, он је безобзирно дјеловао против Турака, да би се нашао у приликама које су га присиле да се склони у Црној Гори. Владика Петар И лијепо га је примио на Цетињу, иако је био већ у дубокој старости, што га није ометало да до краја брине о Црној

Гори и о цијелом Српству. Овдје је Мојсије и дошао на идеју да Васојевиће прикључи Црној Гори.

Послије смрти Петра I Мојсије је постао један од главних саветника Петра II, новог и врло младог владара црногорског. Њих двојица су заправо били пријатељи. Млади владика му је повјеравао неке важне мисије које су захтијевале потпуну дискрецију, иначе би се веома неповољно одразиле на Црну Гору. Тада је и сазрела идеја претходног владике да се Васојевићи припоје Црној Гори, па се игуман Мојсије вратио у своје племе и почео да ради на њеној реализацији. Он је ову идеју пренио и за њу придобио тадашњег војводу Сима, прота Гаврила и остале васојевићке главаре који су утицали на то да се цијело племе приклони Црној Гори.

У исто вријеме је и млади барјактар из Лијева Ријеке Миљан Вуковић ишао владици на Цетиње. Иако још веома млад, овај је човјек већ доказао своју храброст, памет и енергичност. То га је и учинило војводом. Овај човјек, који је преживио многе тешкоће, али је и доживио ослобођење од Турака бар једне половине свога племена, умро је недавно.

За вријеме владике Петра II Васојевићи су се, мада не и формално, припојили Црној Гори, да би, за вријеме књаза Данила, 1852. године, дошао у Васојевиће Крцо Петровић, и

у име црногорскога књаза поставио овдје суд и главаре. Истина, ово је на Васојевиће навукло гњев Турске, што је и био разлог за бој у Полимљу 1854. који је имао тешке последице по Васојевиће. Али, 1857. књаз је именовао капетане (5 за Нахију и 1 за Горња села). 1858. године, послје боја на Граховцу, стигла је у Васојевиће мјешовита европска комисија за разграничење Црне Горе и Турске, по чијој је одлуци већи дио Нахије припао Црној Гори. Тако су Васојевићи извојевали оно што су жељели и чему су стремили.

*****

Ово племе, када је напустило своју отаџбину, носило је са собом памћење о славном Српском царству и његовим светињама, о споменицима славним српским јунацима и посленицима на подручју вјере, просвјетљивања и културе уопште. Раније смо говорили о томе који су пут прешли да би се усмерили ка овим споменицима, да стигну тамо куда су се били упутили. Стигли су до Бурђеви ступова гдје је било сједиште једне од најстаријих српских епископија за коју су својим дјелом везани Немања и св. Сава. Овдје је и Будимље које је некада било сједиште Стефана Уроша III Дечанског. Недалеко су Пећ и Дечани. Ови манастири са величанственим црквама и друга мјеста и споменици старог српског царства и српскога

благостања својим су чисто духовним утицајем будили и подржавали у васојевићком племену свијест о својој припадности конкретном народу и дубоко осјећање православа, српске вјере, и давали су му снагу и стабилност којима се ово племе током неколико вјекова супротстављало тежњама мухамеданског и арнаутског елемента. Ови споменици, који тако рјечито подсећају Србина на његову историју и са њима спојена предања, повезивали су Васојевиће са најстаријом прошлошћу овога краја. Црква и њене слуге, па историјске успомене које је народ носио и чувао у својим њедрима као најсветији залог - јачали су Васојевиће и помагали им да сачувају своју слободу и независност.

Како су самостално и без икаквог ослонаца и помоћи са стране Васојевићи издржали у борби са њима непријатељским елементима, тако су се исто самостално бацили у загрљај братске им Црне Горе и стали под заштиту црногорскога орла који је, послје пада државе Зете, успио да однегује своја крила у неприступачним стијенама Ловћена, а уз благослове Цетињског манастира и владика, светих трудебника вјере и народности.

(Павел Атолонович Ровински, Црна Гора у прошлости и садашњости, том II: Етнографија, Цетиње - Сремски Карловци • Нови Сад, 1994, 100-101, 102-103)